

Министерски съвет

брой: 89, от дата 11.11.2016 г. Официален раздел / МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

стр.58

Постановление № 288 от 4 ноември 2016 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, приет с Постановление № 243 на Министерския съвет от 1998 г.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 288 ОТ 4 НОЕМВРИ 2016 Г.

за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, приет с Постановление № 243 на Министерския съвет от 1998 г. (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 38, 42 и 112 от 1999 г., бр. 30, 48 и 98 от 2000 г.; попр., бр. 100 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 19 и 97 от 2001 г., бр. 26, 46, 81 и 118 от 2002 г., бр. 40 от 2003 г., бр. 115 от 2004 г., бр. 31 и 103 от 2005 г., бр. 54 и 93 от 2006 г., бр. 101 от 2007 г., бр. 26 от 2009 г., бр. 27, 41, 43, 45 и 50 от 2010 г., бр. 63 от 2011 г., бр. 17 и 73 от 2013 г., бр. 55 от 2014 г. и бр. 63 от 2015 г.)

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:**

- § 1.** В чл. 8 думата „постоянен“ се заменя с „настоящ“.
- § 2.** В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:
- В ал. 3:
    - в т. 8:
      - буква „а“ се изменя така:

„а) до 16-годишна възраст, а ако учи – до придобиване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст – 91 на сто от ГМД;“
      - буква „б“ се изменя така:

„б) от 5- до 16-годишна възраст, а ако учи – до придобиване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, и е допуснало 5 или повече неизвинени отсъствия за съответния месец или три и повече дни отсъствия без уважителни причини от предучилищно образование – 30 на сто от ГМД;“
      - в буква „в“ числото „7“ се заменя с „5“;
      - създава се нова буква „г“:

„г) от 16- до 18-годишна възраст, което не учи и е регистрирано в дирекция „Бюро по труда“ в срока по чл. 10, ал. 4, т. 2 – 66 на сто от ГМД;“
      - досегашната буква „г“ става буква „д“;
      - в т. 10, буква „б“ думите „или професионално образование“ се заличават.
  - Алинея 7 се изменя така:

„(7) За установяване на обстоятелствата по ал. 3, т. 8, букви „а“, „б“ и „д“ дирекциите „Социално подпомагане“ ползват информацията, получена на основание чл. 17, ал. 3, т. 2 и 8, ал. 4 и 5 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца, приет с Постановление № 139 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 67 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2004 г.; попр., бр. 97 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2004 г., бр. 34 от 2009 г., бр. 27, 29 и 41 от 2010 г., бр. 7 от 2011 г., бр. 95 от 2012 г., бр. 73 от 2013 г., бр. 55 от 2014 г. и бр. 32, 80 и 86 от 2015 г.).“
  - Алинея 8 се изменя така:

„(8) При определяне на диференцирания минимален доход за деца с предоставено убежище или международна закрила в Република България се прилага разпоредбата на ал. 3, т. 8, както следва:

    - за периода на участие в програми и проекти, съдържащи мерки за интеграция на чужденците в Република България – буква „а“;
    - след приключване на участието в програми и проекти, съдържащи мерки за интеграция на чужденците в Република България, и за деца, които не са били включени в тях – букви „а“ – „г“ съобразно учебната заетост.“
- § 3.** В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:
- В ал. 3 т. 5 се отменя.
  - В ал. 4, т. 6 думите „социално учебно-професионално заведение или специални училища“ се заменят със „социален учебно-професионален център или специално училище“.
  - Създава се нова ал. 9:

„(9) Срокът по ал. 1, т. 7 не се отнася за лица, които са се регистрирали в дирекциите „Бюро по труда“ в 3-месечен срок от прекратяване/приключване ползването на социални услуги в общността от резидентен тип и специализирани институции, които са делегирани от държавна дейности.“
  - Досегашните ал. 9 и 10 стават съответно ал. 10 и 11.
  - Досегашната ал. 11 става ал. 12 и в нея след думите „т. 6“ се добавя „и т. 6а“.
- § 4.** В чл. 11 се правят следните изменения:
- Точка 1 се отменя.
  - Точка 4 се изменя така:

„4. учащите се във висшите училища, както и учениците от частните училища, с изключение на учащи се във висшите училища – хора с увреждания, бременни жени и родители, полагащи грижи за дете до тригодишна възраст или за дете с увреждане;“
- § 5.** В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:
- В ал. 6 след думите „независимо кога е направен отказът“ се добавя „през последните 5 години“.
  - В ал. 7:
    - в т. 3 след думата „увреждания“ се поставя запетая и се добавя „включително в процедура на преосвидетелстване до издаване на ново експертно решение на ТЕЛК, удостоверено с входящ номер на документите, подадени по чл. 56, ал. 1 от Правилника за устройството и организацията на работата на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, приет с Постановление № 83 на Министерския съвет от 2010 г. (обн., ДВ, бр. 34 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 5 от 2011 г. и бр. 55 от 2014 г.), или с уведомятелно писмо от съответната Регионална картотека на медицинската експертиза“ и се поставя запетая;
    - точка 7 се изменя така:

„7. лица с предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут за периода на участие в програми и проекти, съдържащи мерки за интеграция на чужденците в Република България;“
    - създава се т. 9:

„9. лицата, включени в курсове за обучение, квалификация и преквалификация чрез дирекции „Бюро по труда“ – за времето на обучение.“
  - В ал. 14, ал. 1, т. 4 думите „самотни родители“ се заменят с „родител, отглеждащ сам дете/деца“.
  - В чл. 16а, ал. 2 думите „закупване на формуляри и заплащане на таксата за издаване на лична карта, за снимки“ се заменят със „заплащане на нормативноопределените разходи и такси за издаване на личната карта“.
  - В чл. 17 се правят следните изменения:
    - 1 след думата „тях“ се поставя запетая и думите „и техните придружители“ се заменят с „техните придружители и донори“.
    - В ал. 2 думата „молба-декларация“ се заменя със „заявление-декларация“.
    - В ал. 3 думата „молба-декларацията“ се заменя със „заявление-декларацията“.
    - В ал. 4 думите „въз основа на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 80 и 86 от 2004 г., бр. 36 и 96 от 2005 г., бр. 2 от 2006 г., бр. 23 и 98 от 2007 г., бр. 64 от 2008 г., бр. 10 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 19, 105 и 106 от 2011 г., бр. 61 от 2012 г., бр. 51 и 57 от 2015 г. и бр. 27 от 2016 г.)“ се заменят със „съгласно приложение № 2 към Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 80 и 86 от 2004 г., бр. 36 и 96 от 2005 г., бр. 2 от 2006 г., бр. 23 и 98 от 2007 г., бр. 64 от 2008 г., бр. 10 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 19, 105 и 106 от 2011 г., бр. 61 от 2012 г., бр. 51 и 57 от 2015 г. и бр. 27 от 2016 г.)“.
    - В чл. 19, ал. 2 след думата „водачи“ се добавя „и асистенти“.
    - В чл. 20, ал. 1 думата „молба“ се заменя със „заявление-декларация със свободен текст“.
    - В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:
      - Алинея 1 се изменя така:

„(1) Социалните помощи се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец съгласно приложение № 1, подадено от пълнолетно лице по настоящ адрес до дирекция „Социално подпомагане“, и след представяне на лична карта или личен паспорт на всеки член от семейството (за справка).“

2. В ал. 2 думата „молбата-декларация“ се заменя със „заявление-декларация“.

3. В ал. 3 думата „молбата“ се заменя със „заявление-декларацията“.

4. В ал. 4 думата „молбата-декларация“ се заменя със „заявление-декларацията“.

5. В ал. 5 думата „молба-декларация“ се заменя със „заявление-декларация“.

6. Създава се ал. 8:

„(8) В случаите, когато е прието заявление-декларация с нередовни или липсващи документи, на лицето се дава 14-дневен срок за отстраняване на допуснатите нередовности или за представяне на липсващите документи.“

§ 12. В чл. 27 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „молбата-декларация“ се заменя със „заявление-декларацията“.

2. В ал. 2 думата „постоянен“ се заменя с „настоящ“.

3. В ал. 7 думите „препоръка за насочване към ползване на социални услуги и стартиране на процедура по чл. 40, ал. 4“ се заменят с „предложение за оценка на потребностите от подкрепа по реда на чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане, ако това е необходимо“.

§ 13. В чл. 31, ал. 1 думата „молбата“ се заменя със „заявление-декларацията“.

§ 14. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 думите „спира или възобновява“ се заменят със „спира, възобновява или прекратява“.

2. Създава се ал. 6:

„(6) Месечните помощи се изменят, спират, възобновяват или прекратяват считано от 1-во число на месеца, следващ месеца на настъпване на съответната промяна, с изключение на случаите по ал. 2, т. 1 и чл. 12, ал. 5.“

§ 15. В чл. 35а, ал. 2 думите „Длъжностното лице, извършило проверката по ал. 1, съставя“ се заменят с „Длъжностните лица, извършили проверката по ал. 1, съставят“.

§ 16. В чл. 36 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Социални услуги, които се предоставят в общността, са:

1. социални услуги в домашна среда:

- а) личен асистент;
- б) социален асистент;
- в) домашен помощник;
- г) домашен социален патронаж;

2. дневен център:

- а) дневен център за деца и/или младежи с увреждания;
- б) дневен център за пълнолетни лица с увреждания;
- в) дневен център за деца и/или младежи с тежки множествени увреждания;
- г) дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания;
- д) дневен център за пълнолетни лица с увреждания – седмична грижа;
- е) дневен център за деца и младежи с увреждания – седмична грижа;
- ж) дневен център за стари хора;
- з. център за социална рехабилитация и интеграция;

3. център за социална рехабилитация и интеграция;

4. социални услуги от резидентен тип:

- а) център за настаняване от семеен тип:
- аа) център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания;
- бб) център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания;
- вв) център за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания;
- гг) център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства;
- дд) център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция;
- ее) център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания;
- жж) център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост;
- зз) център за настаняване от семеен тип за стари хора;
- б) център за временно настаняване;
- в) кризисен център;
- г) преходно жилище;
- д) наблюдавано жилище;
- е) защитено жилище:
- аа) защитено жилище за лица с психични разстройства;
- бб) защитено жилище за лица с умствена изостаналост;
- вв) защитено жилище за лица с физически увреждания;

5. приют;

6. социален учебно-професионален център;

7. звено „Майка и бебе“;

8. център за обществена подкрепа;

9. център за работа с деца на улицата;

10. приемна грижа;

11. обществени трапезарии.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Специализирани институции за предоставяне на социални услуги са:

1. дом за деца, лишени от родителска грижа;

2. дом за пълнолетни лица с увреждания:

а) дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост;

б) дом за пълнолетни лица с психични разстройства;

в) дом за пълнолетни лица с физически увреждания;

г) дом за пълнолетни лица със сетивни нарушения;

д) дом за пълнолетни лица с деменция;

3. дом за стари хора.“

3. Алинея 4 се отменя.

4. В ал. 7 думата „методики“ се заменя с „методически ръководства“.

§ 17. В чл. 36б се правят следните допълнения:

1. В ал. 4 след думата „равнище“ се добавя „за следващата календарна година“.

2. В ал. 5 след думата „предоставя“ се добавя „по електронен път“.

§ 18. В чл. 36в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 след думата „вида“ се поставя запетая и се добавя „местоположението“.

2. В ал. 3, т. 1 след думата „вида“ се поставя запетая и се добавя „местоположението“.

3. В ал. 4 думата „вида“ се заменя с „местоположението“.

4. В ал. 6 думите „повече от 6“ се заменят с „от три“.

5. Създава се нова ал. 7:

„(7) При констатирана липса на потребители в социална услуга, когато е делегирана от държавата дейност, за период 3 месеца, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане разрешава закриването ѝ по мотивирано предложение на инспектората по чл. 5, ал. 4 от Закона за социално подпомагане.“

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „по ал. 1, 3 или 6“ се заменят с „по ал. 1, 3, 6 или 7“, а след думата „вида“ се поставя запетая и се добавя „местоположението“.

7. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея числото „5“ се заменя с „8“.

8. Създават се ал. 10 – 12:

„(10) В случаите, когато общината не разполага с необходимата материална база за откриване на социална услуга, делегирана от държавата дейност, но планира да приложи разпоредбата на чл. 18а, ал. 11 от Закона за социално подпомагане, към предложението по ал. 1 не се прилагат документите по ал. 3, т. 2, а се прилага мотивирано решение на общинския съвет за начина на осигуряване на материалната база за предоставянето на услугата и осигуряването на конкуренция при обявяването на конкурс по реда на чл. 37.“

(11) В случай че до три месеца от откриването при условията на ал. 10 на социалната услуга, делегирана от държавата дейност, не е осигурена материалната база, необходима за нейното предоставяне, услугата се закрива със заповед на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.

(12) Финансиране от държавния бюджет на социална услуга, делегирана от държавата дейност, открита при условията на ал. 10, се осигурява от датата на сключване на договора по чл. 39а.“

§ 19. В чл. 39а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Кметът на общината предоставя копие на договора по ал. 1 на Агенцията за социално подпомагане в 7-дневен срок от сключването му.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Срокът на договора по ал. 1 не може да е по-кратък от две години и по-дълъг от 5 години.“

§ 20. Член 40 се изменя така:

„Чл. 40. (1) Лицата, които желаят да ползват социални услуги, подават писмено заявление по настоящия си адрес за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и индивидуален план за подкрепа съответно:

1. до директора на дирекция „Социално подпомагане“ – за социалните услуги, които са делегирани от държавата дейности;

2. до кмета на общината – за социалните услуги, които са местни дейности;

3. до органа на управление, когато доставчикът на социалните услуги е лице по чл. 18, ал. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилага копие от експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК или медицински протокол на ЛКК, ако има такива, документ за самоличност – за справка, като при необходимост органите по ал. 1 могат да изискват и други документи.

(3) В случай че лицето, което желае да ползва социални услуги, е пълнолетно лице, поставено под запрещение, към заявлението по ал. 1 се прилагат и:

1. копие от съдебното решение за поставяне под запрещение;

2. копие от удостоверение от органа по настояйничеството и попечителството за учредяване на настояйничество/попечителство;

3. становище на попечителя/настойника на лицето.

(4) Когато лицето по ал. 3 не може да предостави становището по ал. 3, т. 3, органите, до които е отправено заявлението, го изискват от попечителя/настойника.

(5) Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ организира подготовката на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и индивидуален план за подкрепа на лицето от мултидисциплинарен екип, като в срок до три работни дни от подаването на заявлението по ал. 1, т. 1 издава направление за изготвяне на оценката и плана. В направлението задължително се посочва водещият социален работник по случая.

(6) Оценката и планът по ал. 5 се разработват от мултидисциплинарен екип от социална услуга по чл. 36, ал. 2, т. 2, 3 или 8, делегирана от държавата дейност, чийто състав се определя от ръководителя на социалната услуга и включва:

1. не по-малко от двама специалисти (психолог, педагог/специален педагог, медицински специалист, социален работник, рехабилитатор и др.), определени, в зависимост от случая, от ръководителя на социална услуга по чл. 36, ал. 2, т. 2, 3 или 8, делегирана от държавата дейност, по настоящия адрес на лицето или най-близкото до него населено място;

2. водещ социален работник, определен от директора на дирекция „Социално подпомагане“.

(7) Кметът на общината организира подготовката на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и индивидуален план за подкрепа на лицето, като в срок до три работни дни от подаването на заявлението по ал. 1, т. 2 сформира мултидисциплинарен екип от специалисти (психолог, педагог/специален педагог, медицински специалист, социален работник, рехабилитатор и др.) за социална услуга по чл. 36, ал. 2, т. 2, 3 или 8, местна дейност.

(8) Когато заявлението е подадено до лице по ал. 1, т. 3, органът на управление е длъжен в срока по ал. 5 да организира разработването на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и индивидуален план за подкрепа на лицето от мултидисциплинарен екип, включващ специалисти от управляваната от органа услуга.

(9) Оценката и планът се преразглеждат и актуализират при необходимост, но не по-късно от 12 месеца от изготвянето им, освен в случаите, когато лицето е прекратило ползването на услуга преди изтичането на този срок. В случаите, когато лицето е вписано в регистъра на чаканите за настаняване/ползване на социална услуга, оценката и планът се актуализират непосредствено преди настаняването/ползването на социалната услуга.

(10) За предоставянето на социални услуги за деца се прилагат разпоредбите на Закона за закрила детето и на Правилника за прилагането му относно оценката на случай и разработването на план за действие за детето. По предложение на социалния работник по чл. 14 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, приет с Постановление № 153 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2004 г., бр. 31 от 2005 г., бр. 93 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 57 от 2009 г. и бр. 68 от 2012 г.), при подготовката на оценката и на плана се прилагат ал. 5 и 6 и чл. 40а.“

§ 21. Член 40а се изменя така:

„Чл. 40а. (1) Мултидисциплинарният екип по чл. 40 изготвя оценката и плана в срок до 15 работни дни от подаването на заявлението по чл. 40, ал. 1, като:

1. извършва социално проучване на лицето и неговата семейна/домашна среда;

2. извършва посещение в дома на лицето или на мястото, в което пребивава;

3. провежда срещи с лицето и неговите роднини и/или близки;

4. провежда консултация с личния лекар/лекуващия лекар на лицето, в случай на необходимост;

5. анализира всички възможности за подкрепа на лицето – социални услуги, финансово подпомагане, здравни грижи, услуги за заетост и обучение и други;

6. анализира представените от лицето документи, в случай че има такива.

(2) Мултидисциплинарният екип извършва индивидуалната оценка на потребностите от подкрепа в съответствие със следните принципи:

1. обективност и пълнота на оценката;

2. всеобхватност на анализа на потребностите на лицето;

3. включване на лицето във всеки етап на оценката.

(3) При включването на социалните услуги в индивидуалния план за подкрепа екипът по ал. 1 следи за спазването на чл. 16, ал. 2 от Закона за социално подпомагане и зачита желанието и личния избор на лицето, като в случай че то не приема препоръките от екипа подходящи за него социални услуги, това се отразява в плана.

(4) Индивидуалният план за подкрепа задължително включва:

1. социални услуги, подходящи за лицето;

2. препоръки за мерки за подкрепа от социален, здравен, трудов, образователен и друг характер в зависимост от конкретните потребности на лицето и органа, който може да ги осигури;

3. препоръки за мерки за подкрепа в домашна среда;

4. резултатите, които следва да се постигнат чрез ползването на социалните услуги и прилагането на мерките по т. 2 и 3 – в краткосрочен и в дългосрочен план;

5. срок за изпълнението на плана.

(5) Оценката и планът се подписват от членовете на мултидисциплинарния екип и от лицето и се предоставят на лицето и на органа, поискал тяхното изготвяне, в срок до 20 работни дни от подаването на заявлението по чл. 40, ал. 1.“

§ 22. Член 40б се изменя така:

„Чл. 40б. (1) Въз основа на плана по чл. 40а настаняването в специализирани институции и социални услуги в общността от резидентен тип, когато са делегирани от държавата дейности и местни дейности, се извършва със заповед съответно на:

1. директора на дирекция „Социално подпомагане“ – за делегираните от държавата дейности;

2. кмета на общината или на оправомощено от него длъжностно лице – за местните дейности.

(2) Въз основа на плана по чл. 40а, извън случаите по ал. 1, предоставянето на социални услуги в общността, когато са делегирани от държавата дейности и местни дейности, се извършва с направление, издадено съответно от:

1. директора на дирекция „Социално подпомагане“ – за делегираните от държавата дейности;

2. кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице – за местните дейности.

(3) Заповедите по ал. 1 и направленията по ал. 2 се издават въз основа на индивидуалния план за подкрепа по чл. 40а при наличие на свободни места и се съобщават писмено на лицата в 14-дневен срок от издаването им, като могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс. В случаите, когато в социалната услуга няма свободни места, дирекция „Социално подпомагане“ вписва лицето в регистър на чаканите за настаняване/ползване на услуга.

(4) Отчитането на заетостта на социална услуга, когато е делегирана от държавата дейност, се извършва въз основа на реалния брой потребители, за които са издадени заповеди/направления по реда на ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1.

(5) Заповедите и направленията, издадени по реда на ал. 3, са валидни за срок един месец от датата на писменото им съобщаване на лицето. Срокът на валидност може да се удължи до три месеца в случаите на болнично лечение на лицето.

(6) Лице, пострадало от домашно насилие, се настанява незабавно в кризисен център, независимо от настоящия му адрес, като дирекция „Социално подпомагане“ предприема действия съгласно чл. 40, ал. 5. Когато лицето се придружава от дете и е негов родител или настойник, детето се настанява заедно с него.

(7) Когато лицето, пострадало от домашно насилие, е бременна жена или майка на дете, ненавършило три години, и е в риск да изостави детето си, тя се настанява незабавно в кризисен център или в звено „Майка и бебе“ заедно с детето. В случай че майката е придружена от друго свое дете – навършило три години, то също се настанява заедно с нея.

(8) Когато настаняването на лицата по ал. 6 и 7 се извършва от доставчик на социалната услуга по чл. 40, ал. 1, т. 3, той уведомява незабавно органите на Министерството на вътрешните работи и дирекция „Социално подпомагане“.

(9) При непосредствена опасност за живота на лицата, настанени по реда на ал. 6 и 7, и на техните деца доставчикът на социалната услуга уведомява органите на Министерството на вътрешните работи по местонахождение на кризисния център или на звено „Майка и бебе“.

(10) Лице в състояние на криза, определена от наличие на социални проблеми, се настанява незабавно, независимо от настоящия му адрес, като дирекция „Социално подпомагане“ предприема действия съгласно чл. 40, ал. 5.“

§ 23. В чл. 40г се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) В съответствие с оценката и с плана по чл. 40а доставчиците на социални услуги изготвят подробен индивидуален план за работа с потребителя, в който ясно са формулирани целите, които трябва да се постигнат чрез предоставянето на конкретните социални услуги.“

2. В ал. 5 думите „и при необходимост“ се заличават.

§ 24. В чл. 40д, ал. 2, т. 6 след думата „датата“ се добавя „и причините“.

§ 25. Член 40е се изменя така:

„Чл. 40е. Социалните услуги, предоставяни в специализирани институции, и социалните услуги в общността трябва да отговарят на следните стандарти и критерии за местоположение и материална база:

1. достъпност до социалната услуга и всички помещения в нея за хора с увреждания;

2. добре поддържана битова и околна среда;

3. осигуряване на възможност за ползване от всяко настанено лице на спално помещение, помещения за социални контакти, помещения за хранене, санитарни помещения и други с улеснен достъп до тях;

4. наличие на помощни средства за комуникация, на подходящи указателни табели за настанените лица със слухови, зрителни или други физически затруднения, както и на монтирани системи за повикване, снабдени с леснодостъпен бутон за алармен сигнал, навсякъде, където е необходимо;

5. предоставяне за всяко настанено лице на спално помещение, мебелирано и оборудвано по подходящ начин съобразно установените потребности на лицето и неговия личен избор;

6. осигурени отопление, осветление (като всички основни помещения имат пряко осветление), снабдяване с вода и вентилация на помещенията, съобразно санитарните норми и изискванията за безопасност;

7. спазване на санитарните и хигиенните норми за контрол върху разпространението на инфекции съобразно действащото законодателство.“

§ 26. В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 3 думите „по чл. 36, ал. 2, т. 7, букви „Г“, „Д“ и „Е“ се заменят с „по чл. 36, ал. 2, т. 4“;

б) създава се т. 4:

„4. Осигурено приготвяне на храната на потребителите в социалната услуга по чл. 36, ал. 2, т. 4 и 5 и ал. 3 или осигуряване на храненето чрез доставка на храна от външни доставчици.“

2. В ал. 2, т. 1 след думата „грижи“ се добавя „и услуги“.

3. В ал. 5:

а) в основния текст след думите „критерии за“ се добавя „специализиран и“;

б) в т. 2 думата „периодична“ се заменя с „ежегодна“.

§ 27. Създава се чл. 41б:

„Чл. 41б. (1) Доставчиците на социални услуги са администратори на лични данни съгласно Закона за защита на личните данни.

(2) Обмяната на информация между дирекции „Социално подпомагане“ и доставчиците на социални услуги, делегирани от държавата дейности, се извършва по електронен път по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис.“

§ 28. Глава четвърта „Условия и ред за регистрация на лица, предоставящи социални услуги“ с чл. 42 – 47 се отменя.

§ 29. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 2 думите „общо или професионално образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст“ се заменят с „образование, но не по-късно от 20-годишна възраст“;

б) в т. 3 думите „Самотен родител“ се заменят с „Родител, отглеждащ сам дете/деца“ и думите „общо или професионално образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст“ се заменят с „образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст“;

в) в т. 4 след думите „ненавършило пълнолетие дете“ се поставя запетая и се добавя „а ако учи, до придобиване на средно образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст“;

г) в т. 10:

аа) буква „л“ се изменя така:

„л) трудовото възнаграждане, получено за последния месец от участие в програми и мерки за заетост, реализирани при условията и по реда на Закона за насърчаване на заетостта и на Националния план за действие по заетостта за съответната година;“

бб) буква „м“ се изменя така:

„м) стипендиите по чл. 171, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, по реда на Закона за насърчаване на заетостта и по Националния план за действие по заетостта;“

вв) в буква „н“ след думите „чл. 42“ се добавя „и целевите помощи по чл. 44“;

гг) в буква „р“ думите „Националната програма“ се заменят с „програми и проекти, съдържащи мерки“;

дд) създават се букви „т“ и „у“:

„т) възнагражденията и свързаните с тях плащания на учениците, включени в дуалната система на обучение по Закона за предучилищното и училищното образование;

у) застрахователни обезщетения.“;

д) в т. 11 думите „чл. 68 – 73 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2000 г. и бр. 53 от 2001 г.)“ се заменят с „чл. 44, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ДВ, бр. 79 от 2015 г.)“;

е) точки 16а – 19 се изменят така:

„16а. „Самообслужване“ е самостоятелно задоволяване на ежедневни потребности от битов характер (пазаруване, приготвяне на храна, хранене, поддържане на лична хигиена и хигиена на дома), организация на свободното време, осъществяване на социални контакти и включване в живота на общността.

17. „Личен асистент“ е лице, полагащо почасови грижи в домашна среда на деца/пълнолетни лица с трайни увреждания и на лица над 65-годишна възраст в невъзможност за самообслужване, с цел подпомагане на задоволяването на ежедневните им потребности от битов и социален характер.

18. „Социален асистент“ е лице, предоставящо почасови услуги в домашна среда на деца/пълнолетни лица с трайни увреждания и на лица над 65-годишна възраст с ограничения или невъзможност за самообслужване, подпомагачи задоволяване на потребностите им от организация на свободното време, спомагателни дейности и социално включване.

19. „Домашен помощник“ е лице, предоставящо почасови услуги в домашна среда на пълнолетни лица с трайни увреждания и на лица над 65-годишна възраст с ограничения или невъзможност за самообслужване, насочени към задоволяване на основни жизнени потребности от битов характер.“;

ж) в т. 20 думата „ползвателя“ се заменя с „потребителя“, след думата „средства“ се добавя „и съоръжения“, а думите „при ползватели с увреждане“ се заличават;

з) точка 21 се изменя така:

„21. „Дневен център за деца и/или младежи с увреждания“ и „Дневен център за пълнолетни лица с увреждания“ са форми за подкрепа на деца, младежи и пълнолетни лица с трайни увреждания, в които се създават условия за обслужване, отговарящи на ежедневните и рехабилитационните им потребности, както и на потребностите от организация на свободното време. Потребителите се подпомагат от професионалисти с цел социално включване и превенция на настаняването им в специализирана институция. Специалисти от персонала на дневните центрове участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа. В случаите, когато предоставянето на услугите е седмично, обслужването на потребителите е от понеделник до петък.“;

и) създават се т. 21а и 21б:

„21а. „Дневен център за деца и/или младежи с тежки множествени увреждания“ и „Дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания“ са форми на подкрепа на деца, младежи и лица с над 90 на сто вид и степен на увреждане или трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ, в невъзможност за самообслужване, в които лицата се подпомагат от професионалисти с цел социално включване и превенция на настаняването им в специализирана институция. В дневните центрове са създадени условия за обслужване, отговарящи на ежедневните и рехабилитационните потребности на потребителите. Специалисти от персонала на дневните центрове участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа. Капацитетът на социалната услуга е до 30 места.

21б. „Дневен център за стари хора“ е форма на социална услуга за подкрепа на лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл. 68, ал. 1 – 3 от Кодекса за социално осигуряване, свързана с предоставяне на храна и подпомагане на социалното им включване. Специалисти от персонала на дневния център участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа.“;

к) точки 22 и 23 се изменят така:

„22. „Център за социална рехабилитация и интеграция“ е форма на почасова подкрепа на деца/пълнолетни лица, свързана с извършване на рехабилитация и социални и психологически консултации, съдействие за професионално ориентиране и реализация, възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване, включително за хора със зависимости. Специалисти от персонала на центъра участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа.

23. „Център за временно настаняване“ е форма на социална услуга, предоставяна на бездомни лица за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година. Центърът осигурява място за живеене, съдействие за включване в курсове за квалификация и

преквалификация и други обучителни курсове и/или за намиране на работа, както и за социалната адаптация на потребителите.”;

л) в т. 25 след думите „услуги за“ се добавя „деца и/или“;

м) точки 26 – 29 се изменят така:

„26. „Център за настаняване от семеен тип“ е място за живот в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица – не повече от 15. Центърът може да се ползва в комбинация с други социални, здравни, образователни и други услуги и в съответствие с потребностите на настанените лица. В центъра се предоставя подкрепа на деца със/без увреждания, младежи или пълнолетни лица с висока степен на зависимост от грижа и на стари хора.

27. „Защитено жилище“ е форма на социална услуга за пълнолетни лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, които, подпомагани от специалисти, водят относително самостоятелен начин на живот в среда, близка до семейната. Капацитетът на услугата е до 8 места.

28. „Обществена трапезария“ е форма на социална услуга, насочена към задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами.

29. „Център за обществена подкрепа“ е форма на социална услуга, в който се извършват дейности, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от резидентна грижа. В центъра се извършват: социално и психологическо консултиране на деца и семейства в риск; оценяване на родителски капацитет, посредничество в случаи на родителско отчуждение и конфликт при развод/раздяла, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с поведенчески проблеми, реализиране на социални програми за деца и семейства в риск. Специалисти от персонала на центъра участват в мултидисциплинарни екипи по чл. 16, ал. 5 от Закона за социално подпомагане за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа и изготвяне на индивидуален план за подкрепа.”;

н) точки 32 – 35 се изменят така:

„32. „Преходно жилище“ е форма на социална услуга:

а) за деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето от 15- до 18-годишна възраст, осигуряваща настаняване на не повече от 8 деца като мярка за закрила на детето и подкрепа от специалисти за придобиване на знания и практически умения за водене на относително самостоятелен начин на живот и подготовката им за включване в живота на общността;

б) за пълнолетни лица с увреждания, осигуряваща настаняване на не повече от 8 лица и подкрепа от специалисти за придобиване на практически умения за водене на самостоятелен начин на живот и подготовката им за включване в живота на общността.

33. „Наблюдавано жилище“ е форма на социална услуга за пълнолетни лица с увреждания или лица от 18- до 25-годишна възраст, които са били настанени извън семейството по реда на Закона за закрила на детето, осигуряваща настаняване и условия за водене на самостоятелен начин на живот. Подкрепата на лицата от специалисти се осъществява извън услугата чрез психологически, социални, правни и трудови консултации. Капацитетът на услугата е до 6 места.

34. „Социален учебно-професионален център“ е форма на социална услуга, насочена към професионално обучение на лица с определена степен намалена работоспособност, навършили 18 години.

35. „Приют“ е форма на социална услуга, предоставяна за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година за определена част от денонощието (от 17,00 ч. на текущия ден до 10,00 ч. на следващия ден) на бездомни лица и семейства при неотложна необходимост от задоволяване на базовите им потребности, свързани с осигуряване на подслон, храна, хигиена и социално консултиране.”;

о) точки 37 и 38 се отменят;

п) точки 39 – 44 се изменят така:

„39. „Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост“ е специализирана институция за хора с водеща диагноза „умствена изостаналост“, установена с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, в която са създадени условия за обслужване, отговарящи на ежедневните, социалните и терапевтичните потребности и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти на потребителите.

40. „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ е специализирана институция за хора с водеща диагноза, попадаща в обхвата на психичните разстройства, установена с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, в която са създадени условия за обслужване, отговарящи на ежедневните, социалните и терапевтичните потребности и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти на потребителите.

41. „Дом за пълнолетни лица с физически увреждания“ е специализирана институция за лица с физически увреждания, установени с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, в която са създадени условия за обслужване, отговарящи на ежедневните, социалните и терапевтичните потребности и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти на потребителите.

42. „Дом за пълнолетни лица със сетивни нарушения“ е специализирана институция за лица със сетивни нарушения, установени с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, в която са създадени условия за обслужване, отговарящи на ежедневните, социалните и терапевтичните потребности и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти на потребителите.

43. „Дом за пълнолетни лица с деменция“ е специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица с деменция или болест на Алцхаймер, установена с медицински протокол от ЛКК и/или с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.

44. „Дом за стари хора“ е специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл. 68, ал. 1 – 3 от Кодекса за социално осигуряване, включително на онези от тях, които са с физически увреждания и имат процент намалена работоспособност, установен с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.”;

р) в т. 47 след думата „водачи“ се добавя „и асистенти“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) По смисъла на глава трета „Социални услуги“ от правилника:

1. „Физическо увреждане“ е частична или пълна загуба на фина или груба двигателна способност на части от тялото, водеща до нарушена способност за придвижване, самообслужване и/или социална адаптация. Нарушаването на двигателната способност следва да е удостоверено с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК;

2. „Младежи“ са лица на възраст от 18 до 35 години включително;

3. „Криза от социален характер“ е всяка внезапна промяна в състоянието на лицето, с която то не може да се справи самостоятелно и за чието преодоляване са необходими незабавни координирани действия от институциите;

4. „Висока степен на зависимост от грижа“ се отнася за пълнолетни лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 71 на сто, установена с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.”

§ 30. В приложение № 1 се правят следните изменения:

1. Заглавието „МОЛБА-ДЕКЛАРАЦИЯ“ се заменя със „ЗАЯВЛЕНИЕ-ДЕКЛАРАЦИЯ“.

2. След полето

„Постоянен адрес: гр. (с.) ..... ,
 област ..... , община ..... ,
 ж.к./кв. .... , ул. ....
 ..... № ..... , бл. .... , вх. .... , ет. .... ,
 ап. .... , тел. ....“ се добавя

„Настоящ адрес: гр. (с.) ..... ,
 област ..... , община ..... ,
 ж.к./кв. .... , ул. ....
 ..... № ..... , бл. .... , вх. .... , ет. .... ,
 ап. .... , тел. ....“

3. След полето за настоящ адрес думата „Моля“ се заменя с „Моля на посочения от мен настоящ адрес, на който живея“.

4. В раздел II след таблицата се добавя

„В това число с регистрацията в дирекция „Бюро по труда“:

1. .... , рег. № ...../..... Г.
 2. .... , рег. № ...../..... Г.
 3. .... , рег. № ...../..... Г.
 4. .... , рег. № ...../..... Г.”

5. В раздел V скобите и текстът в скобите „(на съжителстващите с мен родители)“ се заличават.

6. В раздел XVIII думите „тази молба-декларация“ се заменят с „това заявление-декларация“.

7. След полето за подписите на съжителстващите лица думите „Молба-декларацията е приета и проверена от:“ се заменят със „Заявление-декларацията е приета и проверена от:“.

§ 31. В приложение № 1а се правят следните изменения:

1. Думата „Постоянен“ се заменя с „Настоящ“.

2. Думите „подадена от Вас молба-декларация“ се заменят с „подадена от Вас заявление-декларация“.

§ 32. В приложение № 1б се правят следните изменения:

1. Думата „Постоянен“ се заменя с „Настоящ“.

2. Думата „молба-декларацията“ се заменя със „заявление-декларацията“.

§ 33. В приложение № 2 се правят следните изменения:

1. Навсякъде думата „молба-декларация“ се заменя със „заявление-декларация“.

2. Думите „Постоянен адрес“ се заменят с „Настоящ адрес“.

§ 34. В приложение № 3 се правят следните изменения:

1. Навсякъде думата „молба-декларация“ се заменя със „заявление-декларация“.

2. Думата „молбата“ в скобите се заменя със „заявление-декларацията“.

3. Думата „постоянен“ се заменя с „настоящ“.

§ 35. Приложения № 5 и 6 се отменят.

§ 36. В приложение № 7 се правят следните изменения:

1. Думите „По молба“ се заменят с „По заявление-декларация“.

2. Думата „Постоянен“ се заменя с „Настоящ“.

§ 37. Приложения № 8 – 12 се отменят.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 38. В Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, приет с ПМС № 153 от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2004 г., бр. 31 от 2005 г., бр. 93 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 57 от 2009 г. и бр. 68 от 2012 г.), глава четвърта „Лицензиране на доставчиците на социални услуги за деца“ се отменя.

§ 39. В Тарифата за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет, утвърдена с Постановление № 91 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 40 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 55 от 2003 г., бр. 13 и 97 от 2004 г., бр. 54 от 2006 г., бр. 58 от 2008 г. и бр. 58 от 2011 г.), се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието думата „републиканския“ се заменя с „държавния“.

2. В чл. 1 думата „републиканския“ се заменя с „държавния“.

3. В чл. 3, ал. 2 думата „републиканския“ се заменя с „държавния“.

4. В чл. 4:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Таксите се събират от кмета на общината или от оправомощени от него длъжностни лица от общинската администрация и се внасят по банкова бюджетна сметка на Министерството на труда и социалната политика до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се дължат.“;

б) в ал. 4 думите „всеки доставчик на социална услуга представя“ се заменят с „лицата по ал. 1 представят“.

5. В приложението към чл. 4, ал. 4, т. 2 думата „доставчика“ се заменя с „кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице“.

§ 40. До 30 април 2017 г. кметове на общини да предприемат необходимите действия за приемане на решения от общинските съвети за промяна на наименованието/наименованията на социалните услуги, делегирани от държавата дейности и местни дейности, в съответствие с регламентираните социални услуги по чл. 36.

§ 41. През 2017 г. социалните услуги, делегирани от държавата дейности, се финансират съгласно стандартите, определени в приложение № 4 към т. 4 от Решение № 304 на Министерския съвет от 2016 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални стойностни показатели за 2017 г., като:

1. Социалните услуги по чл. 36, ал. 2, т. 2, букви „а“ и „б“ се финансират по стандарта, определен в решението за дневен център за деца и/или пълнолетни лица с увреждания.

2. Социалните услуги по чл. 36, ал. 2, т. 2, букви „в“ и „г“ се финансират по стандарта, определен в решението за дневен център за деца и/или пълнолетни лица с тежки множествени увреждания.

3. Социалните услуги по чл. 36, ал. 2, т. 2, буква „е“ се финансират по стандарта, определен в решението за дневен център за деца с увреждания – седмична грижа.

4. Социалните услуги по чл. 36, ал. 2, т. 4, буква „аа“ се финансират по стандарта, определен в решението за център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания.

5. Социалните услуги по чл. 36, ал. 2, т. 4, букви „бб“ и „вв“ се финансират по стандарта, определен в решението за център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания.

6. Социалните услуги по чл. 36, ал. 2, т. 4, букви „гг“ и „дд“ се финансират по стандарта, определен в решението за център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства или деменция.

§ 42. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на разпоредбите на § 1, § 8, т. 2 и 3, § 10, 11, § 12, т. 1 и 2, § 13, 30, 31, 32, 33, 34 и 36, които влизат в сила от 1 януари 2017 г.

Министър-председател: **Бойко Борисов**

За главен секретар на Министерския съвет: **Веселин Даков**